

Aan de Vaste Tweede Kamercommissie Asiel & Migratie

Datum 27 januari 2026

Betreft: brief uit naam van Werkgroep Kind in azc ten behoeve van het begrotingsdebat Asiel & Migratie op 2 februari 2026.

Geachte leden van de vaste Kamercommissie Asiel & Migratie,

Namens de Werkgroep Kind in azc, een coalitie van acht organisaties die zich sinds 2010 inzet voor de rechten en het welzijn van kinderen in de asielopvang, richten wij ons tot u in aanloop naar de begrotingsbehandeling van Asiel & Migratie.

In Nederland verblijven op dit moment meer dan 19.000 kinderen in de asielopvang, van wie **7.222 kinderen** in de noodopvang en **726 kinderen** in de crisisnoodopvang.¹ Voor veel van hen is tijdelijke opvang structureel geworden. Het voortdurend openen en sluiten van locaties, het tekort aan passende voorzieningen en de vele overplaatsingen maken het voor kinderen onmogelijk om tot rust te komen, zich te ontwikkelen en zich veilig te voelen.² Dit leidt tot aantoonbare schade aan hun mentale en fysieke gezondheid en staat haaks op de verplichtingen die Nederland heeft onder het VN-Kinderrechtenverdrag, de nationale Regeling, Vreemdelingenwet, de EU-Opvangrichtlijnen en nationale jurisprudentie.³

Niet alleen vragen de Inspecties en andere maatschappelijke – en overheidsorganisaties al geruime tijd aandacht voor de omstandigheden waarin kinderen verkeren in de noodopvang.⁴ In 2022 oordeelde het Gerechtshof Den Haag klip en klaar dat onderdelen van de (crisis)noodopvang niet voldoen.⁵ In 2023 werd vanwege de bewezen zorgwekkende situatie in de noodopvang van alleenstaande minderjarigen overgegaan tot een vierjaarlijkse rapportage

¹ Cijfers van 26 januari 2026, bezettingscijfers noodopvang COA. De crisisnoodopvang betreft tijdelijke gemeentelijke opvang.

² [Rapport Structuur, Steun en Stabiliteit, 2024](#); [Quickscan naar de leefomstandigheden van kinderen in de \(nood\)opvang, 2022](#); [Monitor Leefomstandigheden van kinderen in asielzoekerscentra en gezinslocaties, 2021](#).

³ [Verdrag inzake de rechten van het kind, New York, 20-11-1989](#); [Regeling opvang asielzoekers](#); [Vreemdelingenwet 2000](#); [Europese opvangrichtlijn 2013/33](#).

⁴ [Nieuwsbericht Inspectie Justitie en Veiligheid, 2022](#); [UNICEF, 2023](#); [Nationale Ombudsman, 2023](#); [Werkgroep Kinderen in AZC, 2024](#); [Brief Verbetermaatregelen noodopvang, Inspectie Justitie en Veiligheid, 2025](#); [Signaalbrief kinderen in de asielopvang, Inspectie Justitie en Veiligheid, 2022](#)

⁵ [Uitspraak Gerechtshof Den Haag op vordering Vluchtelingenwerk NL, 2022](#)

aan de Kamer.⁶ In 2024 speelde een discussie tussen lokale bestuurders en het Kabinet over de uitvoering van de Spreidingswet, welke leidde tot de voorgenomen intrekking daarvan.⁷ En in 2025 werd aangekondigd om op basis van een verdiepende inventarisatie van het COA concrete acties vorm te geven om de situatie voor kinderen in de opvang te verbeteren.⁸ Echter, concrete maatregelen, wetgeving en financiering blijven uit. En de huidige begroting Asiel en Migratie laat zien dat de middelen voor asielopvang vanaf 2027 worden afgebouwd, juist waar het COA aangeeft dat de COA-bezetting de komende jaren toeneemt.⁹ De discrepantie spreekt voor zich.

Met een nieuw kabinet in aantocht liggen er nieuwe kansen. Aanstaande begrotingsbehandeling is hét aangewezen moment om structurele problemen bij de kern aan te pakken. Financiële onzekerheid maakt het onmogelijk voor het COA en gemeenten om te investeren in duurzame, kwalitatieve en kindvriendelijke opvang. Zonder stabiele en meerjarige financiering blijft Nederland afhankelijk van dure en ondermaatse noodopvang.¹⁰ Dat is niet alleen inefficiënt en kostbaar op de lange termijn, maar vooral zeer schadelijk voor kinderen. Continuïteit, stabiliteit en kwaliteit zijn voor hen geen luxe, maar een randvoorwaarde voor gezonde ontwikkeling, worteling en integratie in Nederland.¹¹

Wij roepen u daarom met klem op om in de huidige begroting Asiel & Migratie te kiezen voor realistische, toekomstbestendige en meerjarige financiering voor het COA en gemeenten, zodat zij:

1. Kunnen investeren in langdurige, reguliere en kleinschalige opvanglocaties die geschikt zijn voor kinderen, gezinnen en alleenstaande minderjarige vreemdelingen;
2. Overplaatsingen tot een minimum kunnen beperken en kinderen stabiliteit kunnen bieden;
3. Structureel kunnen voorzien in onderwijs, speelruimte, eerstelijns gezondheidszorg en psychosociale ondersteuning;
4. Nood- en crisisopvang daadwerkelijk kunnen afbouwen in plaats van bestendigen.

In een wereld die wordt gekenmerkt door toenemende geopolitieke instabiliteit en gedwongen migratie staat Nederland voor de opgave om het EU-Asiel- en Migratiepact zorgvuldig te implementeren.¹² Dat vergt niet alleen capaciteit aan de buitengrenzen, maar ook een goed georganiseerd en stabiel opvangsysteem binnen onze landsgrenzen, waarin kinderrechten onverkort worden beschermd. Kinderen in de asielopvang zijn in de eerste plaats kinderen. Hun belangen mogen niet afhankelijk zijn van incidentele middelen of politieke onzekerheid.

⁶ [Kamerstukken II 2022/23, 19 637, nr. 3089.](#)

⁷ [Kinderrechtencollectief, 2025; Rijksoverheid, 2025; Contourennota intrekking Spreidingswet, 2025.](#)

⁸ [Brief regering Stand van zaken over de verbetering van de situatie van kinderen en amv in asielopvang, 2025.](#)

⁹ [Asiel en Migratie Rijksbegroting 2025; COA - Factsheet Capaciteitsopgave september, 2025.](#)

¹⁰ [COA - Noopvang twee keer zo duur als normale opvang, 2023.](#)

¹¹ Zie²

¹² [Wetgevingsdossiers in een notendop - Migration and Home Affairs, 2024.](#)

Wij vragen u met klem om dit perspectief te betrekken bij de begrotingsbehandeling en de financiële keuzes die u daarin maakt. De Werkgroep Kind in azc is vanzelfsprekend bereid om onze praktijkervaringen en uitvoeringsgerichte aanbevelingen toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens de Werkgroep Kind in azc,

Tessa Terpstra

Voorzitter

De Werkgroep Kind in azc is een coalitie van Defence for Children, Save the Children, De Vrolijkheid, VluchtelingenWerk Nederland, INLIA Foundations, UNHCR, de VN-Vluchtelingenorganisatie, War Child en Stichting Kinderpostzegels. De Werkgroep is opgericht in 2010 om ervoor te zorgen dat de asielopvang voor kinderen voldoet aan de eisen van het VN-Kinderrechtenverdrag. De leden van de Werkgroep bundelen hun krachten om de rechten van kinderen in de asielopvang en hun situatie te verbeteren.